

Kirkkojärven koulun yleinen suunnittelukilpailu 13.6. – 3.10.2005

ARVOSTELUOPÖYTÄKIRJA 20.1.2006

ESPOON KAUPUNKI TEKNINEN KESKUS

Kirkkojärven koulun yleinen suunnittelukilpailu 13.6. – 3.10.2005

ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA 20.1.2006

SISÄLLYSLUETTELO

1. KILPAILUJÄRJESTELYT

- 1.1 Kilpailun järjestäjä, luonne ja tarkoitus
- 1.2 Osallistumisoikeus
- 1.3 Palkintolautakunta
- 1.4 Asiantuntijat
- 1.5 Kilpailuaika
- 1.6 Kilpailua koskevat kysymykset
- 1.7 Kilpailuohjelman hyväksyminen
- 1.8 Kilpailuehdotukset

2. KILPAILUN YLEISARVOSTELU

- 2.1 Yleistä
- 2.2 Arvosteluperusteet
- 2.3 Kilpailun yleisarvostelu

3. EHDOTUSKOHTAISET ARVOSTELUT

- 3.1 Palkintoluokka
- 3.2 Yläluokka
- 3.3 Keskiluokka
- 3.4 Alaluokka

4. KILPAILUN TULOS

- 4.1 Palkinnot ja lunastukset
- 4.2 Suositus jatkotoimenpiteistä
- 4.3 Arvostelupöytäkirjan varmennus
- 4.4 Nimikuorten avaus

LIITTEET:

- Liite 1 Arviointikaavake keski- ja alaluokka
- Liite 2 Kuva-aineisto, palkintoluokka

Kirkkojärven koulun yleinen suunnittelukilpailu 13.6. – 3.10.2005

ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

1. KILPAILUJÄRJESTELYT

1.1 Kilpailun järjestäjä, luonne ja tarkoitus

Espoon kaupunki järjesti Kirkkojärven yhtenäisen peruskoulun suunnittelusta yleisen arkkitehtuurikilpailun. Kilpailun tarkoituksena oli löytää ehdotus, joka parhaalla tavalla täyttäisi hankkeelle varatulla vaativalla rakennuspaikalla Espoon keskuksen alueella hyvän kasvu- ja oppimisympäristön edellytykset. Rakennus tulee palvelemaan koulutoiminnan lisäksi alueen asukkaiden kokoontumis- ja harrastustilana.

Kilpailualue sijaitsee Espoon keskuksessa, jolla on kaupungin viidestä kaupunki-keskuksesta vanhin historiallinen tausta.

Espoon keskuksen julkisten palveluiden, kaupunkimiljöön ja ympäristön tason parantamiseen sekä alueen imagon ja identiteetin kehittämiseen tähtäävä suunnittelu käynnistyi vuonna 1999 Espoon keskuksen kehittämisprojektilla. Espoon keskus on paitsi hallinnollinen keskus ja asuinpaikka, myös nopeasti kehittyvä koulutuksen keskittymä.

1.2 Osallistumisoikeus

Kilpailu oli avoin kaikille Euroopan Unionin ja sen hankintalainsäädännön piiriin kuuluvien maiden kansalaisille voimassa olevien lakien ja sopimusten mukaisesti.

1.3 Palkintolautakunta

Palkintolautakuntaan kuuluivat kilpailun järjestäjän nimeämänä:

Puheenjohtaja Olavi Louko, teknisen toimen johtaja
Lars Hagman, kaupunginarkkitehti, tekninen keskus
Sirpa Hertell, teknisen lautakunnan puheenjohtaja
Harri Hietanen, apulaisasemakaavapäällikkö, kaupunkisuunnittelukeskus
Tuula Holopainen, vastuualuepäällikkö, suomenkielisen opetuksen tulosityksikkö
Seppo Holste, toimitilapäällikkö, kiinteistöpalvelukeskus
Juha Hovinen, rakennuttaja-arkkitehti, tekninen keskus
Kari Louhivuori, rehtori, Kirkkojärven koulu
Kyösti Oasmaa, projektijohtaja, Espoon keskuksen kehittämisprojekti
Kati Pohjanmaa, kiinteistölautakunnan puheenjohtaja
Esko Rautiola, rakennusvalvontapäällikkö, rakennusvalvontakeskus
Heikki Sillanpää, rakennuspäällikkö, tekninen keskus
Sinikka Sorvari, hankesuunnittelija, sivistystoimen talous- ja henkilöstöyksikkö
Kaisu Toivonen, opetustoimenjohtaja, suomenkielisen opetuksen tulosityksikkö

Suomen Arkkitehtiliiton nimeäminä:

Sarlotta Narjus, arkkitehti SAFA
Tomi Perko, arkkitehti SAFA

Palkintolautakunnan sihteerinä toimi arkkitehti Antti Pirhonen.

1.4 Asiantuntijat

Palkintolautakunta kuuli seuraavia asiantuntijoita:

Pertti Hakamäki, rakenneinsinööri, tekninen keskus
Jorma Jokinen, geotekniikkainsinööri, tekninen keskus
Leena Ihalainen, viheraluepäällikkö, tekninen keskus
Pirjo Kurttila, sähköinsinööri, tekninen keskus
Pekka Kärkkäinen, apulaisisännöitsijä, kiinteistöpalvelukeskus
Pekka Sipola, lvi-insinööri, tekninen keskus
Marjatta Varsila, apulaiskaupunginarkkitehti, tekninen keskus
Tapio Holopainen, kustannuslaskenta, ISS Proko Oy

Asiantuntijat ja palkintolautakunnan sihteeri eivät osallistuneet lopulliseen päätöksentekoon eikä heillä ollut oikeutta osallistua kilpailuun.

1.5 Kilpailuaika

Kilpailuohjelman, painetut tai digitaaliset liiteasiakirjat sai tilata tai noutaa 13.6.2005 lähtien Suomen Arkkitehtiliitosta sekä Espoon keskuksen yhteispalvelupisteestä. Kilpailuohjelman ja kaikki liiteasiakirjat saattoi hakea maksutta internetistä. Kilpailu päättyi maanantaina 3.10.2005 ja pienoismallin osalta perjantaina 14.10.2005.

1.6 Kilpailua koskevat kysymykset

Kilpailijalla oli oikeus pyytää ohjelmaa koskevia selvityksiä ja lisätietoja. Kysymykset oli tehtävä kirjallisesti nimimerkillä ja lähetettävä palkintolautakunnalle kirjeitse. Jätettyjen kysymysten tuli olla perillä viimeistään perjantaina 12.8.2005. Palkintolautakunnalle ei jätetty kysymyksiä.

1.7 Kilpailuohjelman hyväksyminen

Ennen kilpailun julkistamista hyväksyivät järjestäjä, palkintolautakunta ja Suomen Arkkitehtiliiton kilpailuvaliokunta kilpailuohjelman liitteineen. Kilpailussa noudatettiin Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjä.

1.8 Kilpailuehdotukset

Kilpailuun saapui 69 ehdotusta, jotka kaikki oli laadittu ja toimitettu kilpailuohjelman mukaisesti.

2. KILPAILUN YLEISARVOSTELU

2.1 Yleistä

Kilpailualueen laajuus on 3,6 ha. Koulurakennuksen hyötyala on 5.683 hym² ja tavoitebruttoala 8810 brm². Yhtenäisessä peruskoulussa on 12 perusopetusryhmän 1-6 luokkia, kaksi esiopetusryhmää, luokat 7-9 noin 340 oppilaalle ja lisäksi peruskoulun lisäopetusta ja erityisopetusta.

Koulun mitoitussopilas määrä on 764 ja henkilökuntamäärä on 73. Koulu tarjoaa lähialueen lapsille esiopetusta ja perusopetusta. Peruskoulun ylemmille luokille tullaan kauempaakin Keski-Espoon alueelta. Suuren oppilasmäärän vuoksi on tärkeitä, että tilat sijoitetaan ja ryhmitellään siten, että toiminta jakautuu tasaisesti koulun eri osiin. Näin tilat rauhoittuvat ja ristiin kulkevilta oppilasvirroilta vältytään.

Suuren koulurakennuksen haittojen vähentämiseksi tilat tuli jäsentää eri-ikäisten kotialueisiin. Kotialue muodostuu monikäyttöisestä, omalla sisäänkäynnillä varustetusta, mielellään muihin tiloihin avautuvasta aulatilasta ja sen ympärille sijoitetuista luokkahuoneista.

Pääasiassa päiväkäyttöön ajoittuvan koulutoiminnan lisäksi tiloissa on jatkuvaa ilta- ja viikonloppukäyttöä. Tiloissa järjestetään koululaisille iltapäivä-toimintaa ja ne palvelevat alueen asukkaiden kokoontumis- ja harrastustiloina. Myös nuorisotoimi käyttää tiloja, samoin erilaiset harrastusryhmät, kerhot, kurssi- ja palveluryhmät.

2.2 Arvosteluperusteet

Palkintolautakunta painotti arvostelussaan seuraavia seikkoja:

- arkkitehtoninen kokonaisote ja hankkeen ympäristön laatua parantava vaikutus
- sisä- ja ulkotilojen tarkoituksenmukaisuus, viihtyisyys, toimivuus ja turvallisuus
- rakennuskokonaisuuden innostavuus, kannustavuus ja motivoivuus käyttäjilleen
- liikennejärjestelyjen luontevuus, toimivuus ja turvallisuus
- ehdotuksen edullisuus ottaen huomioon toteutuksen lisäksi huolto- ja kunnossapitokustannukset rakennuksen koko elinkaaren ajalta

2.3 Kilpailun yleisarvostelu

Kilpailuun saapuneet ehdotukset olivat yleistasoltaan hyviä ja toiminnallisesti huolellisesti tutkittuja. Lähes kaikki saapuneet ehdotukset olisivat myös rakennettavuudeltaan toteuttamiskelpoisia; kärkijoukossa oli useita kouluna hyvin toimivia ratkaisuja. Uusi koulu tulee toimimaan koko alueen kannalta tärkeänä ympäristön kehittäjänä, ja sen myötä pihajärjestelmien ja sisäänkäyntiaukioiden sekä korttelipuistojen syntyminen tulee vaikuttamaan suuresti lähiympäristön asukkaiden päivittäiseen elämään.

Kilpailun tulos osoittaa, että kyseisen rakennuspaikan kaupunkikuvan parantaminen voidaan ratkaista usealla tavalla. Huolellisesti tutkittujen ehdotusten avulla voitiin tarkastella tontin erityispiirteitä ja löytää ne ratkaisut, joiden avulla päästään parhaiten jatkotyöskentelyn

alkuun.

Kaupunkikuva ja ulkoarkkitehtuuri

Vaikka rakennus sijoittuu valmiiksi rakennettuun ympäristöön, vain muutamien ehdotusten julkisivu-, leikkaus- tai ulkoperspektiivikuvissa oli esitetty naapuruston rakennuskantaa. Esitystapaa voi vain hämmästellä, koska ensimmäisenä arvosteluperusteena mainittiin toivomus hankkeen ympäristön laatua kohottavasta vaikutuksesta. Välinpitämättömyys olevista olosuhteista heijastui myös ehdotusten yleisilmeessä, jossa oli koko joukko objektiinomaisia ja irrallisia koulurakennuksia. Rakennettuun tai luontomaisemaan ei otettu kantaa ja suhde niihin jäi siksi monessa ehdotuksessa irralliseksi. Kenties pyydetty pystyplanssiesitys on osaltaan ollut ohjaamassa osallistujia puutteelliseen esitystapaan.

Uusi koulurakennus nähdään kaikilta rakennukselle johtavilta kulkureiteiltä, naapuruston kerrostalojen asunnoista ja koko rakennettavan uuden Kirkkojärvenpuiston alueelta. Tällaisessa kaupunkimaisessa tilanteessa koululla ei voi olla takapihanomaisia julkisivuja, vaan sen on oltava "edustava" kaikkiin suuntiin.

Ehdotukset voidaan kaupunkikuvallisien lähtökohtien perusteella jakaa ryhmiin:

A. Ehdotukset, joissa koulu on keskellä tonttia puistossa

Suosituin ratkaisumalli, jossa syntyy väljiä "vapaasti hengittäviä" piha-alueita, mutta joissa samalla vaanii irrallisuus kaikesta. Sisäänkäyntien saavutettavuus lähestymiskadulta tai -kaduilta on rakennettava määrätietoisesti. Näissä objektiinomaisissa ratkaisuissa ei useinkaan otettu huomioon parhaalla mahdollisella tavalla paikan erityispiirteitä, jolloin nämä ehdotukset eivät toimi alueen kannalta positiivisina "eheyttäjinä".

B. Ehdotukset, jotka täyttävät ja täydentävät tontin eteläisen alueen

Integroituvat erottamattomaksi osaksi lähiötä Ahdas lähtökohta vaatii toimivaa suhdetta ympäröivään rakennuskantaan. Useissa ehdotuksissa yhteys oli jäänyt puutteelliseksi tai ehdotus oli jäänyt tyystin irralliseksi lisäksi ympäröivään korttelirakenteeseen nähden. Esitetyt ratkaisut olivat kaksikerroksisia, ja tuntuivat liian laajoilta valittuun rakennuspaikkaan nähden.

C. Tontin koillisosaan sijoittuvat ehdotukset

Rakennus on sijoitettu paikalle, jossa Kaivomestarinkadun ja Kotikyläntien kuvitellut jatkeet kohtaavat. Sijoitus sallii jokilaakson kurottua etelään lähiön perälle asti, toisaalta myös pohjoisen tuulen puhalluksen. Näin sijoitettaessa koulun liittyminen lähiöön voi jäädä etäiseksi. Huolto/saattoliikenteen tuominen myös etelästä edellyttää pitkää uutta katuyhteyttä. Ratkaisu sallii muodostaa korttelin eteläosaan puiston.

D. "Kaupunginmuuria" täydentävät, laakson ja kaupungin rajapintaa eheyttävät ehdotukset

Rajaavat yhdessä tonttia ympäröivien asuinrakennusten kanssa pienilmastollisesti edullisen kaupunkitilan. Monissa ryhmän ehdotuksissa koulun piha ja julkinen puistoalue integroituvat psykologisesti.

E. Läntiseen rakennusrintamaan tukeutuvat ehdotukset

Erittäin haasteellinen lähtökohta: rakennus pyritään kytkemään osaksi nykyisen Kaivomestarinkadun eteläpuolella sijaitsevaa valmista kerrostalojen rintamaa, vaikka tämän kokoisella uudella julkisella rakennuksella ei mitään luontevaa yhteistä olemassa olevan rakennuskannan kanssa helposti ole.

F. Matalat laajat ehdotukset, jotka pyrkivät täyttämään tontin kokonaan

Ryhmän ehdotukset integroituvat fyysisesti lähiöön. Koulusta muodostuu pienoiskaupunki pää- ja sivukatuineen. Etuna on tilojen sijoittuminen maantasoon ja ylikorkeiden tilojen välttäminen. Haittana ovat pitkät rakennuksen sisäiset kulkuyhteydet, ja usein vaikeasti hahmottavat sisätilat. Ulkoseinien pinta-ala on suuri ja piha-alueet ahtaita. Matalalla rakentamisella ei saavuteta kaupunkimaista ilmettä. Useissa ehdotuksissa esitetään atrium-tyyppistä ratkaisua jota ei pidetty alueen yleisilmettä kohottavana lähestymistapana.

Kilpailuehdotukset antoivat kattavan kuvan eri periaatteista sijoittaa rakennus tontille ja kuinka suhtautua ympäröivään kaupunkirakenteeseen ja puistomaisemaan. Arvioinnissa luontevimmiksi osoittautuivat lopulta ratkaisut, joissa tonttia on rajattu rakennuksen avulla erilaisiin osa-alueisiin siten että suurehko koulurakennus ei sijoitu liian ahtaasti olevaan korttelirakenteeseen nähden. Tämä sallii uuden, alueen asukkaita hyvin palveleva korttelipuiston sijoittamisen tontin eteläosaan.

Ehdotusten julkisivuihin oli esitetty mitä moninaisimpia materiaaleja lasista ja teräspellistä puuhun, betoniin ja rapattuun tai puhtaaksimuurattuun tiileen. Naapurusto on pääasiassa punatiilijulkisivuja, joten punatiili tuntuu luontevalta rakennusmateriaalilta. Se sitoo rakennuksen hyvin paikkaansa ja noudattaa lisäksi laajempaan punatiilisten julkisten rakennusten sarjaa, joka alkaa Espoon vanhalta kirkolta ja jatkuu Espoonjokilaaksoa pitkin kohti kilpailualueutta.

Tilallinen ratkaisu

Pohjaratkaisuina on esitetty variaatioita kampa-, ruoto-, tähti- ja verkko/ruutukaavamalleista. Kolme- tai useampisakaraiset yhteiseen keskusaulaan tukeutuvat pohjaratkaisut, propellit tai vapaamuotoisemmat apila-ameba-tähtimuunnelmat olivat hyvin suosittuja.

Merkittävä ratkaisu sisätilojen toiminnallisuuden kannalta on kerrosten lukumäärä. Kilpailuohjelmassa annettiin kerrosluvuksi II-IV. Arvioitavaksi haluttiin saada useampikerroksisia kompakteja ja pohja-alaltaan tiiviitä, uudentyyppisiä ratkaisuja. Yleisin tarjottu ratkaisumalli perustui kuitenkin kahteen kerrokseen. Moni kilpailija oli ohjelman vastaisesti levittänyt rakennuksen yksikerroksisena laajalle alueelle, mikä täyttää tonttia ja luo tiiviin fyysisen kontaktin ympäröivän rakennuskannan kanssa. Ratkaisua pidettiin alueelle huonosti soveltuvana ja käyttäjien kannalta vaikeasti hahmotettavana. Näin ei myöskään synnytetä toivottua alueen yleisilmeen kohottajaa.

Monissa II- ja III-kerroksisissa ratkaisuissa on yhteisöllisyyttä, sosiaalisia tilanteita ja monikäyttöisyyttä luova, orientoiva ja kokoava keskeistila. Keskeistila on onnistunut parhaiten silloin, kun ratkaisussa piilevät haitat - ruokailu läpikulkutilassa, tuhlailtava tilankäyttö, akustiset ongelmat ja talotekniikan tarpeettoman hankalat läpiviennit korkean tilan läpi - on minimoitu.

Lyhimmät etäisyydet tilojen välillä ovat kolmikerroksisissa ehdotuksissa. Useampikerroksiset ratkaisut sallivat parhaiten tontin luontevan käytön ja naapuruston kannalta tärkeät piha-aukiot. Samalla saavutetaan helposti hahmotettava koulurakennus, jossa kokoava keskeisaula toimii hyvin koulun yhtenäisyyttä korostavana sydäntilana.

Ympäröivien rakennuksien huomiotta jättämisen lisäksi yllättävää oli, että vain harvassa ratkaisussa oli osattu hyödyntää avautuvia näkymiä pohjoiseen jokilaaksoon, joka on osa Espoon merkittävintä kulttuurimaisemaa. Parhaissa ehdotuksissa on tuotu myös puistomaisema osaksi keskeisiä aulatiloja.

Toiminta

Yhtenäisen peruskoulun perusajatus edellyttää että eri-ikäisiä lapsia ei eriytetä liian tiukasti omiin alueisiinsa vaan ikäluokkien toiminta voi osin sekoittua. Toisaalta varsinkaan pienimpien lasten tilat eivät saa olla liian rauhattomia, vaan niiden tulee voida tarjota myös turvallisuuden tunnetta.

Useissa ehdotuksissa on ruokasali, näyttämö ja liikuntasali muodostavat yhtenäisen tilasarja, joka sallii näyttämön liittämisen joko jompaan kumpaan tai molempiin yhdessä.

Opetustilojen oikeaan muotoon ja niiden kalustettavuuteen on monissa ehdotuksissa kiinnitetty liian vähän huomiota.

Joissakin ehdotuksissa luokkatiloja voidaan liittää soluauloihin tai käytäviin eri tavoin ratkaistuilla avattavilla seinillä. Ratkaisun hyödyllisyydestä ei oltu vakuuttuneita.

Liikenne ja pihat

Rakennuspaikka salli monia erilaisia sijoitusvaihtoehtoja ja koulun piha-alueet ja liikennejärjestelyt voitiin siksi ratkaista eri tavoin. Pihoja sijoitettiin luontevasti sekä lämpimiin ilmansuuntiin että pohjoiseen Espoonjokilaaksoon avautuviksi. Huolto- ja henkilöliikenne voitiin johtaa kahdesta eri suunnasta ja pihojen sijoittamiselle oli lukuisia ratkaisua, myös liikenteen reitit voitiin periaatteessa ratkaista kaikissa ehdotuksissa riittävän toimivasti. Useissa ratkaisuissa piha- ja liikenteen järjestelyt on esitetty viitteellisesti. Parhaimpia ratkaisuja löytyi ehdotuksista, joissa rakennus on sijoitettu suhteellisen kauaksi lähestymiskaduista. Monessa ehdotuksessa on maaston pientä korkeuseroa korostettu ja sovellettu siten, että sisäänkäynnit eri suunnista saadaan eri kerroksiin tai eri tasoon. Mielenkiintoisen luontevan reitin luominen pääsisäänkäynneille on tärkeää osa jatkokehittelyä.

Asiantuntijalausunnot ja kustannustarkastelu

Palkintolautakunta kuuli arvostelutyön yhteydessä aiemmin mainittuja asiantuntijoita. Kymmenestä ehdotuksesta lasketettiin laajuudet, tunnusluvut ja vertailukustannukset. Tarkastelu osoitti että bruttoalojen ylityksiä oli jonkin verran, mutta rakentamiskustannukset pysyivät näissä ehdotuksissa kuitenkin pääosin kaavaillussa kustannusraamissa. Kilpailun tulos osoittaa myös, että kärkeisijoille nousseissa ehdotuksissa on otettu huomioon kilpailuohjelmassa esitetyt rakennustaloudelliset tavoitteet. Arkkitehtuurikilpailu, jossa kustannustavoitteet on selkeästi kirjattu kilpailuohjelmaan ja otettu huomioon arviointimenettelyssä näyttää tuottavan kustannustehokkaita ehdotuksia joiden pohjalta rakennuksen laatuun pohjautuva arviointi voidaan menestyksekkäästi suorittaa.

3. EHDOTUSKOHTAISET ARVOSTELUT

3.1 Palkintoluokka, 7 ehdotusta

3. BIG BANG (2. palkinto)

Rakennus on sijoitettu tontin koillisosaan uuden Kaivomestarinkadun varteen siten, että

tontin etelälaitaan muodostuu asukkaita hyvin palveleva erillinen korttelipuisto. Tiukan formalistiselta vaikuttava ehdotus osoittautuu lähemmässä tarkastelussa hyvin paikalleen sitoutuvaksi rakennukseksi, joka hakee suuntauksensa ja sijoituksensa erinomaisesti ympäröivästä kaupunkirakenteesta. Rakennus on luontevasti lähestyttävissä sekä Espoonjokilaakson että Kotikyläntien puolelta. Valittu ovaali pohjamuoto keskeisauloineen tukee myös osaltaan hyvin yhtenäisen peruskoulun ideaa.

Pihan yksinäinen leikkikatos on muotokieleltään kiusallinen vajaamittainen 'pikkuveli' itse rakennukselle. Piha-alueiden järjestelyt on esitetty viitteellisesti ja vaativat jatkokehittelyä. Perusratkaisut huollon, erilliskäyttöisten tilojen ja pääsisäänkäyntien suhteen ovat hyvin onnistuneita.

Julkisivujen käsittely, sen aukotus ja sisäänvedetyt pihat luovat miellyttävän käyttäjälähtöisen mittakaavan. Ehdotus luo koostaan huolimatta inhimillisen skaalan myös ympäröiviin rakennuksiin nähden. Julkisivumateriaaliksi esitetty puhtaaksi valettu betoni edellyttää paljon toteutuksen viimeistelyltä ja yksityiskohtaiselta detaljisuunnittelulta. Kuultokäsitelty puu luo miellyttävän ja tarpeellisen lämpimän materiaalikontrastin betonille.

Keskeisaula on toimiva kokoojatila josta avautuu hyviä näkymiä pihoille, naapurustoon ja jokilaaksoon. Esitetty tasoero rajaa miellyttävästi ruokailutilan ja aulan omiksi osikseen. Näyttämö- liikuntatila-ruokasalikokonaisuus on toimiva. Kirjasto sekä mediateekki sijaitsevat onnistuneesti keskellä rakennusta. Valittu pohjan muoto rajoittaa luokkien vapaata sijoittelua ja johtaa väistämättä paikoin ongelmallisiin muotoihin. Vinot seinäliitokset edellyttävät vaativaa toteutusta ja voivat paikoin häiritä tilojen käytettävyyttä. Musiikin tilat sijaitsevat virheellisesti oppilashuollon yhteydessä. Kädentaidon ja luonnontieteen tilat on sijoitettu onnistuneesti, tosin kotitalouden ja tekstiili- sekä kuvataiteiden tilojen sijaintia voitaisiin harkita keskenään vaihdettaviksi.

Ehdotus täyttää palkintoluokan ehdotuksista parhaiten asetetut tavoitteet sekä pinta-alojen että tehokkuuden suhteen. Myös kustannus- ja elinkaaritarkastelussa ehdotus edustaa kilpailun kärkeä.

7. VELJET (1. palkinto)

Kaupunkikuvallisesti hyvin onnistunut ehdotus, joka perusratkaisuissaan ottaa erinomaisesti huomioon Espoonjokilaakson maisemalliset arvot. Kohti jokilaaksoa avautuva rakennus on sijoitettu keskeisesti tontin pohjoisosaan. Suuntaus toimii molemminpuolisesti, toisaalta maisemalla on olennainen vaikutus sisätilojen tunnelmaan, toisaalta rakennus itse toimii maisematilassa dominanttina myös Turunväylän suuntaan. Rakennus jakaantuu luontevasti kahteen erisuuruiseen massaan. Tontin korkeuserot on hyödynnetty oivaltavasti osana rakennuksen perusratkaisua. Kotikyläntien ja Kylänväenkujan suunnista saapuminen rakennukseen on onnistuneesti järjestetty. Pääsisäänkäynti toimii myös hyvin ympäröivien asukkaiden kortteliaukiona. Ulkopuolista käyttöä palvelevat tilat muodostavat pohjoiselle sisäänkäynnille "sylin" ja ulkoauditorio symbolin. Suhde Kaivomestarinkatuun jää kuitenkin epämääräiseksi, sisäänkäyntiä on vaikea löytää ja pysäköinti ja huoltopiha ovat liiaksi esillä. Jatkokehittelyssä voisikin tutkia pohjoisen sisäänkäynnin, pysäköinnin ja huollon suhdetta - mahdollisesti jopa rakennuksen kääntämistä peilikuvakseen. Ehdotuksen perusratkaisu, jossa ylä- ja alakoulu sijoittuvat erilleen toisistaan, ei sinänsä tue ideaa yhtenäisestä peruskoulusta. Esitetty keskeisaula tasoeroineen ja laaksoon avautuvine ruokasaleineen on kuitenkin riittävä kokoava aihe ja liittyy onnistuneesti - joskin turhan ahtaasti - kaksi massaa yhteen. Nivelosan läpinäkyvyyttä ja maiseman avautumista kohti Espoonjokilaaksoa voisi korostaa vieläkin voimakkaammin.

Punatiili vaihtuvine tiiliprofiileineen ja ladontoineen sopii hyvin lähialueen julkisivukokonaisuuteen ja yhdistää rakennuksen laajemmaltikin Espoonjokilaakson punatiiliin julkisiin rakennuksiin. Miellyttävät ja lämminhenkiset julkisivut täyttävät asetetut toiveet rakennuksesta positiivisena alueen ympäristön laadun kohottajana. Julkisivujen puuosat on esitetty paikkoihin, jotka on päätyräystäiden avulla hyvin suojattu. Huoltoa vaativa vaneri ei kuitenkaan täytä rakennukselle asetettuja elinkaaritavoitteita.

Luokkatilat ovat pääosin oikean muotoisia ja luontevasti sijoiteltuja. Hallintotilojen läpi tapahtuva käynti oppilashuollon tiloihin on käytännössä hankala. Näyttämön, liikuntatilan ja ruokasalin kokonaisuus toimii. Alakerran sisääntulo olisi syytä erottaa kuitenkin selkeämmin ruokailutilasta. Kirjasto ja mediateekki sijaitsevat onnistuneesti rakennuksen ytimessä.

Ehdotuksen hyötyala on merkittävästi alle ohjelmassa vaaditun ja kerroskorkeus liian matala. Sen tehokkuutta on parannettava ja paneuduttava kustannusten hallintaan. Ehdotuksessa on kuitenkin sellaista kehityskelpoisuutta joka sallii kuvattujen ongelmien ratkaisun ehdotuksen perusolemuksesta muuttamatta.

Kilpailuehdotusten joukosta ”Veljet” vastaa parhaalla tavalla kilpailun tavoitetta löytää ehdotus, joka on arkkitehtoniselta kokonaisotteeltaan korkeatasoinen ja parantaa maisemallisia erityispiirteitä korostavana ympäristönsä laatua. Se tukee myös yhtenäisen perusopetuksen toteuttamista ja tarjoaa käyttäjilleen motivoivan ja innostavan oppimisympäristön. Ehdotus nähtiin parhaiten soveltuvan jatkotyön pohjaksi.

21. KIEPPI (3. palkinto)

Rakennus sijoittuu tontin koillisnurkkaan kompaktina ja erittäin tiiviinä massana. Mittakaavallisesti onnistunut ratkaisu luo miellyttävän lisän ympäristön korttelirakenteeseen. Kaupunkikuvallisesti ehdotus on hakenut muotonsa ympäröivien rakennettujen alueiden linjoista mutta jää siitä jo hiukan liiaksikin irralleen. Kotikyläntieltä lähestyttäessä sisäänkäynti jää varsin kauas saattoliikenteeltä varatusta tilasta ja pitkä huoltoliikenteen erottava muuriaihe vaikuttaa ylimitoitetulta. Lounainen muuri jakaa turhankin laajalti tonttia. Uusi Kaivomestarininkatu päättyy takapihamaiseen pysäköintialueeseen ja mahdollisuus sisäänkäyntialueen avautumiseksi aukioksi Espoonjokilaakson puolelle on jätetty hyödyntämättä. Huoltoliikenteelle varattu alue sijoittuu kiusallisen laajana lähimmän asuinkerrostalon päänäkymien eteen.

Perusratkaisu hyödyntää tontin sisäisiä korkeuseroja oivaltavasti. Kotikadun suunnalta saavuttaessa olisi avattava näkymät ja yhteys Espoonjokilaakson suuntaan. Koko sisääntuloalua olisi syytä tarkastella uudelleen myös laajuuksien suhteen. Keskeistila on onnistuneesti sijoitettu mutta jää jäsentymättömäksi, eikä hyödynnä mahdollisuutta avautua päämaisemasuuntaan kohti Espoonjokilaaksoa.

Näyttämön, liikuntatilan ja ruokasalin kokonaisuus on toimiva. Keittiö jää ehdotuksessa kokonaan rungon sisälle. Osa opetustiloista jää pelkästään epäsuoran valon varaan ja tilojen luonnonvalon saanti vaatisi jatkokehittelyä.

Kompaktius tukee hyvin yhtenäisen peruskoulun lähtökohtia, mutta mittavat tilaohjelman puutteet vaativat kokonaislaajuuden kasvattamista. Ehdotus on tehokkuudeltaan kilpailun kärjessä. Teknis-taloudellisen tarkastelun osoittamat tunnusluvut antavat siten liikkumavaraa, jossa taloudelliset näkökohdat on otettavissa jatkokehittelyssä tarkoin huomioon.

Ehdotus on positiivisella tavalla vaatimaton. Esitetyt aidot materiaalivalinnat ovat perusteltuja, mutta vaativat huolellista detaljisuunnittelua ja toteutusta täyttääkseen tavoitteen koko ympäristön laatua kohottavasta vaikutuksesta. Ehdotuksen herkkä perusilme tarjoaa hyviä lähtökohta-aineksia, jotka jatkokehittelyn myötä on mahdollista jalostaa rohkeammiksi tilallisiksi huipennuksiksi ja siten vahvistaa rakennuksen omaa identiteettiä.

Esiin nousseet ongelmat ovat ratkaistavissa mutta tämä edellyttää suurehkoja muutoksia kilpailuehdotukseen.

22. JOELLA (lunastus)

Ehdotus on yksi muunnelma sakaraisten propellien laajasta sarjasta. Rakennus sijoittuu itsenäisenä objektina lähes keskelle tonttia, mutta hahmoltaan kuitenkin ympäristöönsä sidotusti ja sieltä linjansa hakien. Arkkitehtuurin voimakas kokonaisote on ympäristön imagoa kohottava. Punatiilinen massa erottuu komeana arkkitehtonisena dominanttina julkiseksi rakennukseksi. Huolimatta rakennuksen ulkoarkkitehtuurin vapaamuotoisuudesta ehdotus on rungoltaan hyvin rationaalinen, selkeästi hahmotettava ja helposti toteutettavissa oleva kokonaisuus. Toisaalta vahva muotokieli herätti palkintolautakunnassa myös ristiriitaisia tunteita.

Ehdotus hyödyntää hyvin olemassa olevaa tontin tasoeroa. Sisääntulo Kotikyläntien suunnalta on luonteva, toisaalta Kaivomestarin kadulta käsin lähestyttäessä rakennus jää hieman etäälle kadusta. Urheilukentän sijoittaminen viereisen asuinrakennuksen eteen on mielenkiintoinen ajatus ja säilyttää sen edustan avoimena. Huolto on hyvin sijoitettu rakennuksen kaakkoiskulmaukseen.

Julkisivujen aukotus ja muu käsittely tukevat hyvin valittua perustematiikkaa. Aulan kattoikkunoiden muotokieli toistui useissa muissakin ehdotuksissa, mutta sopii luontevimmin juuri tämäntyypiseen vahvaan ehdotukseen.

Opetustilojen huoneiden muodot ovat pääosin hyviä. Oppilashuollon tilojen sekoittuminen opetustiloihin on virhe. Ruokasali on riittävän erillään muusta aulatilasta, mutta jakelulinjasto sijaitsee turhan ahtaasti. Liikuntasali, näyttämö, ruokasali ja pääporras muodostavat toiminnallisen tilasarjan, joka edustaa kilpailun kärkeä. Katsomoporras on mittava ja vaikeuttaa jakelun toimintaa. Ensimmäisen ja toisen kerroksen aula- ja liikennetilat ovat osin jäsentymättömiä ja ahtaita.

Komea ehdotus, jonka suurimittakaavaisuus nähtiin toisaalta ongelmallisena ympäröivään rakennuskantaan nähden.

32. KOULUKATU (lunastus)

Sisäkatuun perustuva varsin mielenkiintoinen ehdotus. Tontin pohjoisreunalle sijoitettu rakennus rajaa koulun eteläpuolelle selkeästi oman korttelipuiston urheilukenttineen. Kaupunkikuvallisesti ratkaisu on paikkaan hyvin soveltuva ja onnistunut. Ehdotus perustuu ajatukseen sisäkadusta jonka kummassakin päässä sijaitsevat pääsisäänkäynnit sekä Kaivomestarin kadun että Kotikyläntien suunnalta saapumista varten. Sisäkatu jää aiheena irralliseksi – se ei ala eikä pääty luontevasti.

Voimakas aihe on kuitenkin ohjannut ehdotusta siten, että se on jäänyt jäykän oloiseksi. Kadun mittakaava on niin suuri, että ehdotus kärsii selvästi ylimitoituksesta ja tehottomuudesta. Toisen kerroksen liikennejärjestelyt ovat kankeat ja kapean sivukäytävän varaan jäävien tilojen käynti liian ahdas.

Massoittelun perusratkaisu sallii hyvän muuntojouston ja tilojen jatkokehittely on helppoa. Luokkatilat ovat valoisia ja selkeitä. Luokkatiloja ympäröivät omat piha-alueet ovat mittakaavassaan onnistuneita ja viihtyisiä. Ruokasali – näyttämö – liikuntasalitilojen tavoitettavuus on erittäin hyvä ja tilat liittyvät keskikäytävään mallikkaasti. Teknisen työn tilat jäävät turhan kauas huoltoyhteydestä.

Julkisivujen käsittely on varmaotteista ja selkeää, mutta kuivakasta. Ehdotusta vaivaa ylittaisuus, joka johtuu leveästä sisäkadusta molemminpuolisine sivukäytävineen. Käytävän lasikate lisää kustannuspaineita ja teknisenä riskikohteena myös elinkaarikustannuksia. Myös laajat lasiseinät ovat kustannuksia kohottava tekijä.

Ehdotus on bruttoalaltaan laaja ja tehoton, sen myötä kokonaiskustannuksiltaan kallis.

38. SILMU (kunniamaininta)

Monumentaalin ehdotus, joka koostaan huolimatta onnistuu asettumaan hienosti tontille ilman, että se mistään suunnasta ahdistaa ympäristöään. Suurieleinen katos sitoo massan hallituksi ja voimakkaaksi kokonaisuudeksi. Corten-ruuturutilällä päällystetyt julkisivut ovat johdonmukaiset ja komeat, esitystavassa on tosin viitteellisyyttä joka vaikeuttaa kuvien tulkintaa.

Kokonaisotteen mahtipontisuudessa on jotain vierasta pienten lasten ympäristöksi, ulkoarkkitehtuurin mieltää pikemminkin ansiokkaaksi kulttuurikeskukseksi kuin kouluksi.

Keskustila sisään työntyvine kiipeilyseinineen jatkaa ehdotuksen suurieleistä linjaa taitavasti. Näyttämö-musiikkitala yhdistelmä lisää tilan monikäyttöisyyttä. Kolmikerroksinen aula on avara mutta ei anna näkymiä kunnolla mihinkään suuntaan ja on pääosin ylävalon varassa. Ruokasaliksi esitetty osa on miellyttävästi hieman sivussa, tosin todellinen tilantarve merkitsee kalustuksen jatkamista pitkälle aulaan.

Liikenteellisesti tehoton sivukäytäväratkaisu on johtanut pääasiassa huonon muotoisiin opetustiloihin, joissa melko pitkänomaisen tilan luonnonvalo tulee lyhyeltä sivulta. Esitetty kalustus siten että opettaja katsoo aina vastavaloon ei ole toimiva. Voimakas muodonanto ja tinkimätön sommittelu koordinaatioilla on johtanut paikoitellen hankaliin ja keskeneräisiksi jääneisiin ratkaisuihin - kuten 35 m pitkään käytävään joka johtaa vain iv-konehuoneeseen.

68. HYRRÄ (kunniamaininta)

Ehdotus on varmaotteinen ja tyylikäs kokonaisuus, joka on helposti edelleen kehitettävissä. Ratkaisun lähtökohtana on usein käytetty ja toimivaksi osoittautunut avoin keskusaula ja siihen liittyvät solut. Hienovarainen seinän viistäminen ja saman eleen toistaminen kattomuodoissa riittävät antamaan massalle oman luonteen.

Julkisivujen käsittely ja aukotus on omaperäistä ja toimivaa, joskin teräskasetin valinta tällä paikalla koulun julkisivumateriaaliksi herätti palkintolautakunnassa myös epäilyksiä.

Rakennus sijoittuu kahden eri luonteisen ympäristön väliin ottamalla tukea molemmista ja sulkematta näkymiä. Ratkaisu on perusteltu ja myös pihajärjestelyiltään hyvin jäsennelty. Kilpailun tarjonta osoitti kuitenkin, että kaupunkitilaan asettuvat vielä paremmin kauemmas pohjoiseen sijoitetut ehdotukset. Tämäkin ratkaisu olisi parantunut, jos se olisi linjannut sakaransa Kaivomestarinkadun katulinjaan, jolloin myös alakoulun pihoilta olisi tullut väljyyttä.

Kokoava keskustila on avara ja valoisa sellaisenaan, kattoikkuna ja sitä tukeva syvennys lattiassa tuntuvat tarpeettomilta. Keittiön linjastojen sijoitus täysin erilleen keittiöstä on haitta.

Seinien vinoutta toistavat solukäytävät avautuvat hyvin keskustilaan luoden yhteisöllistä ilmapiiriä. Avarat kaksikerroksiset soluhallit siipien päissä antavat lisäksi yksityisyyttä eri ikäryhmille. Rakennus on mitoitettu kaikilta osin pieneksi, hyötyalaa puuttuu huomattavasti ja asian korjaaminen pienentäisi väljän oloisia solukäytäviä. Kolmannen kerroksen poistumistiet ovat puutteelliset ja niiden vaatimusten mukainen sijoittaminen saattaa rikkoa kaunista pohjaratkaisua.

3.2 Yläluokka, 7 ehdotusta

23. LIPLATUS

Rakennus on sijoitettu tontin koillisnurkkaan. Siirtämällä rakennusta lähemmäs tontin länsireunaa saataisiin alakoulunkin sisäänkäynti liitettyä luontevasti Kotikyläntien päätteeksi ja tontin eteläosaan luotu puisto muodostuisi selkeärajaiseksi korttelipuistoksi. Samalla vapautuisivat suurmaisemaan liittyvät näkymät, joiden tukkeena rakennus sijaitsee. Pääteemana "kylänraitti" tukee hyvin yhtenäisen peruskoulun ideaa, ja keskustila muodostuu aktiiviseksi oppilaiden kohtauspaijaksi. Toisaalta läpikulku voi aiheuttaa myös rauhattomuutta.

Polveileva maaston mukaan porrastuva sisäkatu toimii pohjakerroksessa hyvin, mutta varsinkin toisen kerroksen sivukäytäväsiltaratkaisut ovat ahtaita ja tehottomia ja liikenteellisesti kömpelöitä. Opetustilojen muodot ovat hyviä, ja orientoituminen rakennuksessa on helppoa.

Liikuntasalista on muodostettu ympäristöstään voimakkaasti erottuva "musta laatikko". Tilajäsennys perustuu koulun läpi johtavaan "kylänraittiin", jolla ei ole kuitenkaan riittävän vahvoja päätepisteitä.

Yhteys lännenpuoleisiin pihoihin jää vajaaksi ja huoltojärjestelyt ovat takapihamaisia.

Julkisivujen ilme on abstrakti ja eteerinen. Ratkaisulla voidaan kyllä saavuttaa eheä ja kaunis kokonaisuus, mutta sen soveltuminen juuri tämän alueen dominantiksi ei vakuuta.

Teknis-taloudellisen tarkastelun myötä ehdotus osoittautuu varsin tehottomaksi, tilavuudeltaan suureksi.

30. TAIVAL

Rakennuksen sijoitus poikkeaa yleisestä linjasta ja muodostaa tontin länsireunalle selkeän katutilan. Pääsisäänkäynti on luontevan korostetusti esillä uuden Kaivomestarinkadun päätteellä. Ratkaisu on kaupunkikuvallisesti onnistunut. Toisaalta huoltopiha avautuu ikävästi päämaisemasuuntaan kohti Espoonjokilaakson virkistysaluetta. Itäpuolen pohjois-

eteläsuuntaisen diagonaalilinjauksen ylikorostaminen herättää kysymyksiä ja pelikentän toisella koordinaatistolla olisi voitu sovittaa rakennus paremmin ympäristöönsä myös tällä suunnalla.

Komea perspektiivinäkymä sisäänkäynnistä ja veistoksellinen perusote herättävät lupauksia, jotka jäävät kuitenkin toteutumatta ehdotukseen lähemmin tutustuttaessa. Massoittelu on jäänyt haparoivaksi ja varsinkin korkeuserot ja leikkauksien esittämät muodot tuntuvat teennäisiltä. Komea ikkuna-aihe kadun päätteenä osoittautuukin IV-konehuoneen kupariverhoiluksi, toisaalta useat opetustilat ja kirjasto-mediateekki ovat ajautuneet pelkästään ylävalolliseen tilaan rungon sisään.

Voimakas keskeistila tukee yhtenäisen peruskoulun ajatusta. Toisaalta veistoksellinen mutta kylmäkiskoinen sisätilanäkymä herätti ristiriitaisia tunnelmia sakraalitulasta hautamonumenttiin. Ongelmallisena nähtiin myös eteläisen siiven ajautuminen irralleen keskiaulan vaikutuspiiriltä. Luokkatilat ovat toimivia ja oikean muotoisia. Teknisen työn tilojen sijaintia suhteessa huoltojärjestelyihin voidaan pitää virheenä.

33. X

X luo rakennetun ympäristön keskelle omaehtoisen koordinaatiston, jonka päälinjat eivät tukeudu mihinkään. Rakennuksen siipien päät rajautuvat kuitenkin ympäristön mukaan hakien liittymäpintaa rakennetun ympäristön raja-alueeseen. Kontakti jää vajaaksi ja olisi todennäköisesti toiminut paremmin jos pohjoispää olisi ajettu kiinni kaupunkimuuriin. Pääsisäänkäynnit on järjestetty toisen siiven suuntaisesti pihakäsittelyin komeasti korostetuksi urbaaniksi aiheeksi, jonka suunta ja liittymiskohdat ympäristöönsä tosin jäävät epävarmoiksi.

Siipien väliin jää pihoja, jotka ovat oikean kokoisia, mutta esitetty viitteellisesti melkein pelkkänä metsänä. Julkisivut toimivat suuressa skaalassa ensisilmäyksellä hyvin, isot aukot ovat sopusoinnussa massan hahmon kanssa. Lähemmin tarkasteltaessa esitetty pystyikkunoiden juoksu seinää pitkin ei vakuuttanut ja herätti epäilyksiä sisätilojen luonteen suhteen.

Keskeisesti sijoitettu aula avautuu oivaltavasti siipien risteyskohdan kainaloista joka suuntaan luoden sopivasti hengittävän yhteistilan, joka on hienosti todennettavissa mallista. Ruokasali on osa aulaa ilman että liikennevirrat risteävät sen alueella häiritsevästi. Arkkitehtonisen perusratkaisun selkeys ei ole täysin toteutunut siipien hapuilevissa ratkaisuissa.

46. KUPERKEIKKA

Ehdotus kuuluu ryhmään, jossa rakennus on sijoitettu tontin koillisosaan. Sijoittelu sallii jokilaakson ja pihan liittymisen toisiinsa. Joistakin tyypin ratkaisuista poiketen muodostuva alue on paikoituksella rajattu suureksi korttelipuistoksi, joka palvelee hyvin sekä koulua että ympäröiviä asuntoja. Rakennuksen hahmo liittyy hienovaraisesti puistoon vetäytyen pääosin taustalle.

Julkisivu on hallittu, mutta hieman eleetön. Kokovalkoinen massa erottuu voimakkaasti ympäristöstään, mikä on ajatuksena ristiriidassa ehdotuksen asemakaavallisen ratkaisun kanssa.

Lähestyminen Kaivomestarin kadun suunnasta on komea ja selkeä, pääsisäänkäynti on luontevasti sijoitettu. Liikennejärjestelyt toimivat, joskin laajan huoltopihan levittäytyminen viereisen asuintalon eteen tukkii sen näkymiä.

Kolme siipeä ja kaksi kerrosta johtaa väistämättä hieman ylipitkiin yhteyksiin. Pitkiä käytäviä elävöittävät värilliset sisäseinät, jotka toimivatkin hyvin suhteessa valkoiseen ulkoseinään. Käytävien muotoilu on kuitenkin paikoitellen epävarmaa muodostaen välipohja-aukkojen kanssa liikenteellisesti ahtaita pullonkauloja. Ruokasalin sijainti on hyvä: se on keskeinen mutta ei läpikulkupaikka. Kokoavien alueiden kaksikerroksiset osat ovat melko pieniä ja keskialue kaipaisikin lisää avaruutta. Ruokasalin ja liikuntasalin välissä oleva näyttämö sijoittuu hyvin, mutta on vain yhden kerroksen korkuinen.

51. VERSO

Omaleimainen kompositio, joka kykenee yllättävästi hyödyntämään useimpia paikan antamia mahdollisuuksia. Rakennus sijoittuu muiden parhaiden ehdotusten tapaan hieman irti kaupunkirakenteesta ajautumatta kuitenkaan täysin irralliseksi rakennukseksi. Näennäisen vapaa muodonanto löytää kuitenkin paikan keskeiset koordinaatistot. Kevyen liikenteen lähestymisreitit sekä Kaivomestarin kadulta että Kotikyläntieltä on luontevasti linjattu rakennuksen selkärangaksi muodostuvaan liikuntasalimassaan nähden.

Siivet leikkaavat kevyesti kaartaen päälinjat jättäen risteykseen kolmion muotoisen aula-alueen. Alue avautuu lasiseinien kautta maiseman suuntaan jokilaaksoon. Tätä harvoissa ehdotuksissa hyödynnettyä kontaktia latistaa kuitenkin hieman saattoliikenteen ja pysäköinnin sijoittaminen näkymän eteen. Liikennejärjestelyt vievät muutenkin melko suuren piha-alueen huoltotien saartaessa koko rakennuksen ja katkaisten yhteyden puistoon.

Alakoulun siivet avautuvat hyvin lämpimille pihoiden ja aulaan. Yläkoulun siipi jää hiukan irralliseksi aulatiloista ja etäälle mediateekista, jonka tulisi toimia vanhempien oppilaiden keskeisenä tiedonhankintapaikkana. Luokkatilat ovat oikean muotoisia joitakin erikoisluokkia lukuun ottamatta. Näyttämö on virheellisesti ratkaistu vain kerroksen korkuisena.

Julkisivujen perusajatus - julkisten rappauspintojen suhde pihojen intiimimpiin lämpimiin puuverhouksiin - tukee massoittelemia ja viistettyä kattomuotoa. Julkisivujen aukotuksessa on paikoin epävarmuutta ja keskeneräisyyttä.

60. KROMOSOMI

Ehdotuksessa on miellyttävä arkkitehtoninen perusvire. Ehdotus ei sitoudu olemassa olevaan rakennuskantaan, mutta ei myöskään muodosta itseriittoista kontrastia siihen. Rakennus rajaa erilaisia pihoina, joiden julkisivut ja avautuminen vaihtelevat. Tuoreet ja rennot julkisivut ovat ansiokkaat. Materiaalit lauta, lasilankku ja tiili toimivat kauniisti, joskin tiilen käytön kuvaus on jätetty pelkän tekstin varaan, sitä ei ole kunnolla esitetty näkymissä eikä näytetty julkisivuissa.

Rakennuksen massoittelemia on hallittu ja sopusuhtainen kahden eriluonteisen osan kompositio. Ohut lasinen yhdyskäytävä on arkkitehtonisesti perusteltu, mutta toiminnallisesti heikkous. Se jakaa rakennuksen kahteen osaan, mikä ei tue yhtenäisen perusopetuksen hengen mukaista yhteisöllisyyttä. Ehdotuksen sisäinen liikennetarkaisu ei toimi ja haittaa myös leijuvien soluaukkojen käytettävyyttä. Opetustilat ovat oikean muotoisia ja tilaryhmät

luontevasti sijoiteltuja.

Ehdotuksen vahvuutena on ruokasalin ja varsinkin erikoisluokkien siiven sivukäytävän avautuminen Espoonjokilaakson maisemaan.

Kaikki huoltoa vaativat tilat on keskitetty onnistuneesti yhden huoltopihan ympärille. Piha kaipaisi kuitenkin jäsentelyä. Huoltorakennus- ja piha tulevat ikävästi aivan viereisen asuinrakennuksen eteen.

61. PERHONEN

Ehdotus kuuluu kilpailun laajaan propellien muotoisten pohjapiirrosten joukkoon, joille on yhteistä kolmen tai neljän massaltaan lähes samanarvoisen sakaran nivoutuminen yhteisen keskusaulan ympärille. Tekijä on sijoittanut rakennuksen tontin eteläosaan olemassa olevien rakennusten muodostamaan taskuun. Pohjapinta-alaltaan näin suuren massan sijoitus vanhan koulun paikalle ei kuitenkaan ole ongelmantonta, vaan aiheuttaa sellaista ahtautta ympäröivien asuinkerrostaloihin nähden jota on vaikea jatkokehittelyssä korjata. Rakennuksen toinen luonteva päälähestymissuunta uuden Kaivomestarinkadun puolelta jää hyödyntämättä ja raja- Espoonjokilaakson puistoon epämääräiseksi.

Riittävän laaja keskusaula avautuu mukavasti ympäröiville piha-alueille ja toimii hyvänä kokoajana tukien yhtenäisen peruskoulun ideaa. Keskusaulan ylimitoitettut ramppijärjestelyt ovat jääneet kuitenkin jäsentymättömiksi ja tilankäyttö epävarmaksi. Yhteiskäyttö mm. näyttämö-ruokasali-liikuntatilojen suhteen on ratkaisematta, lisäksi ruokasali erottamattomana osana keskeisaulaa voi muodostaa rauhattomuutta ja levottomuutta.

Opetustilat ovat helposti jäsentyviä ja hyvinmuotoisia, solut avautuvat miellyttävien aulojen kautta omille pihoilleen. Oppilashuollon ja sitä ympäröivien tilojen yhdistäminen on ongelmallinen. Kirjasto-mediateekki sijaitsee keskeisesti, mutta on läpikulkutilana ja osana yhteisaulaa vaikeasti rajattavissa ja vaatisi jatkokehittelyä. Musiikin ja kotitalouden tilojen sijoittuminen liikuntasalin päälle vaatii uudelleenharkintaa.

Julkisivujen punatiilimaailma on visualisointien valossa miellyttävän karkeaa ja materiaalisuudessaan aitoa, toisaalta kolmikerroksisissa osissa pohjakerroksen eriyttäminen lasiseksi podestiksi tuntuu tematiikkaan sopimattomalta ja vieraalta aiheelta.

Tunnuslukujen valossa rakennus on hyvin mitoitettu ja teknistaloudellisessa elinkaaritarkastelussa se sijoittuu ehdotusten kärkipäähän.

3.3 Keskiluokka, 36 ehdotusta

1. Frööpeli
5. Saapasrenki
6. Alias
8. Domino
9. Lehtimaja
10. Inchworm
11. Musta kivi
12. Perhonen
13. Ohmi & käämi
14. Koulu

- 15. Taika
- 18. Zorro
- 19. Kajo
- 20. Luonnonlahjakkuus
- 25. 1+1+1
- 26. Helma
- 27. Quattro
- 28. Etapit
- 34. Väkkärä
- 36. Ahjo
- 37. Kivitasku
- 39. Neliapila
- 43. Teinimutanttininjakilpikonna
- 48. Isola
- 49. Terttu
- 50. Neliöjuuri
- 51. Verso
- 53. Risteys
- 54. Nidos
- 56. Potkuri
- 57. Saari
- 58. Tanssi
- 59. Jeppulis
- 62. Versot
- 63. Quinquefolia
- 64. T-malli
- 66. Puro logos
- 67. Korento

3.4 Alaluokka, 19 ehdotusta

- 2. Circus
- 4. Prosentti
- 16. Skole
- 17. Kestävän kehityksen koulu
- 24. Tietoturva
- 29. Nyyttikestit
- 31. Pieniä taloja
- 35. Kameleontti
- 40. Rytmikapula
- 41. Opin portailla
- 42. Centtifuugi
- 44. Klusteri
- 45. Sateenkaari
- 47. Digi
- 52. Mo-i-rana
- 55. Paviljong
- 65. Zig-zag
- 69. Enkelinsiipi

4. KILPAILUN TULOS

4.1 Palkinnot ja lunastukset

Palkintolautakunta päätti yksimielisesti jakaa palkinnot ja lunastukset kilpailuohjelman mukaisina seuraavasti:

1. palkinto, 40 000 euroa ehdotukselle nro 7 nimimerkki **"Veljet"**
2. palkinto, 30 000 euroa ehdotukselle nro 3 nimimerkki **"Big bang"**
3. palkinto, 20 000 euroa ehdotukselle nro 21 nimimerkki **"Kieppi"**
lunastus, 10 000 euroa ehdotukselle nro 22 nimimerkki **"Joella"**
lunastus, 10 000 euroa ehdotukselle nro 32 nimimerkki **"Koulukatu"**
kunniamaininta ehdotukselle nro 38 nimimerkki **"Silmu"**
kunniamaininta ehdotukselle nro 68 nimimerkki **"Hyrrä"**

4.2 Suositus jatkotoimenpiteistä

Palkintolautakunta päätti suositella ehdotusta nro 7 nimimerkki **"Veljet"** jatkotyön pohjaksi ja suunnittelutehtävän antamista ehdotuksen tekijälle. Toteutuskelpoisuuden edellytyksenä kuitenkin on, että arvostelupöytäkirjassa mainitut kehitystä vaativat seikat pystytään ratkaisemaan.

4.3 Arvostelupöytäkirjan varmennus

Espoossa tammikuun 20. päivänä 2006

Olavi Louko
teknisen toimen johtaja
palkintolautakunnan puheenjohtaja

Lars Hagman
kaupunginarkkitehti

Sirpa Hertell
teknisen lautakunnan puheenjohtaja

Harri Hietanen
apulaisasemakaavapäällikkö

Tuula Holopainen
vastuualuepäällikkö

Seppo Holste
kiinteistöpäällikkö

Juha Hovinen
rakennuttaja-arkkitehti

Kari Louhivuori
rehtori

Kyösti Oasmaa
projektijohtaja

Kati Pohjanmaa
kiinteistölautakunnan puheenjohtaja

Esko Rautiola
rakennusvalvontapäällikkö

Heikki Sillanpää
rakennuspäällikkö

Sinikka Sorvari
hankesuunnittelija

Kaisu Toivonen
opetustoimenjohtaja

Sarlotta Narjus
arkkitehti SAFA

Tomi Perko
arkkitehti SAFA

Antti Pirhonen
palkintolautakunnan sihteeri

4.4 Nimikuorten avaus

Palkittujen ja lunastettujen ehdotusten nimikuoret todettiin avaamattomiksi.

Palkinnon, lunastuksen tai kunniamaininnan saivat seuraavat tekijät:

1. palkinto ehdotukselle nro 7 nimimerkki "**Veljet**"

Tekijät:

Väinö Nikkilä, arkkit. yo
Riina Palva, arkkitehti SAFA
Jussi Palva, arkkitehti SAFA
Ilkka Juhani Salminen, arkkit. yo

2. palkinto ehdotukselle nro 3 nimimerkki "**Big bang**"

Tekijät:

Quad arkkitehdit Oy (tekijänoikeus)
Juha Huuhtanen, arkkitehti
Ilkka Laitinen, arkkitehti SAFA
Mikko Metsähonkala, arkkitehti SAFA
Jari Viherkoski, arkkitehti SAFA

Avustajat:

Saara Nuutila, arkkit. yo
Outi Pirhonen, arkkit. yo
Olli-Pekka Keramaa (pienoismalli)

3. palkinto ehdotukselle nro 21 nimimerkki "**Kieppi**"

Tekijä:

Ilkka Svärd

Avustaja:

Pia Sopanen, arkkitehti SAFA

lunastus ehdotukselle nro 22 nimimerkki "**Joella**"

Tekijä:

Sasu Marila, arkkitehti SAFA

lunastus ehdotukselle nro 32 nimimerkki "**Koulukatu**"

Tekijä:

Olli Pekka Jokela, arkkitehti SAFA

Avustajat:
Ville Nurkka, arkkit. yo
Pekka Tynkkynen, arkkit. yo
Jussi Vepsäläinen, arkkit. yo
Olli-Pekka Keramaa (pienoismalli)

kunniamaininta ehdotukselle nro 38 nimimerkki "**Silmu**"

Tekijä:
Ilmari Lahdelma, prof. arkkitehti SAFA

Avustajat:
Kalevi Murto, rakennussuunnittelija
Susanna Pietikäinen, arkkitehti SAFA
Pia Rantanen, arkkitehti SAFA
Petri Saarelainen, arkkitehti SAFA
Teemu Seppälä, arkkitehti SAFA
Jesper Varva, arkkit.yo
Risto Wikberg, TaiK yo
Seppo Rajakoski (pienoismalli)

kunniamaininta ehdotukselle nro 68 nimimerkki "**Hyrrä**"

Tekijä:
Vesa Oiva, arkkit.yo

Avustajat:
Selina Anttinen, arkkit.yo
Jussi Kalliopuska, arkkitehti SAFA